

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

UNIVERSITAS CATHOLICA
RUŽOMBEROK

Europejski Uniwersytet Wschodni

Projekt Partnerstwa strategicznego dla szkolnictwa wyższego realizowany w ramach programu Erasmus+

Numer projektu: 2014-1-PL01-KA203-003571

Numer rezultatu pracy intelektualnej: O5-A1

Wizyta studyjna z warsztatami w Wilnie 13-19 września 2015 r.

Raport z wizyty

Opracowanie:

Marta Batorczak-Żuchowska

Magdalena Goździk

Małgorzata Wilczyńska

Politechnika Lubelska

Lublin 2015

Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

UNIVERSITAS CATHOLICA
RUŽOMBEROK

Spis treści

Spis treści.....	2
Sprawozdanie z przebiegu wizyty studyjnej.....	5
Wnioski i zalecenia.....	26

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIS
UNIVERSITETAS

UNIVERSITAS CATHOLICA
RUŽOMBEROK

Wstęp

Niniejszy dokument stanowi raport z wizyty studyjnej z warsztatami zorganizowanej w dniach 13–19 września 2015 roku w Wilnie w ramach Europejskiego Uniwersytetu Wschodniego – projektu Partnerstwa strategicznego dla szkolnictwa wyższego realizowanego w ramach programu Erasmus+. Celem działania jest opracowanie zbioru rekomendacji ekspertów zagranicznych oraz informacji dotyczących dobrych praktyk stosowanych przez Mykolas Romeris University i związanych z ofertą skierowaną do studentów zagranicznych z krajów Partnerstwa Wschodniego (PW). Wyżej wspomniane dobre praktyki i zalecenia stanowią rozwiązania, których wdrożenie w Lublinie może pomóc w uatrakcyjnieniu oferty miasta skierowanej do studentów i utworzeniu przez biorące udział w wizycie uniwersytety nowych, dostosowanych do rynku pracy kierunków studiów i specjalizacji.

Raport składa się z następujących części: podsumowanie wizyty, dobre praktyki stosowane przez Mykolas Romeris University i rekomendacje ekspertów oraz wnioski. Autorami raportu są pracownicy Biura Wymiany Międzynarodowej Politechniki Lubelskiej, którzy uczestniczyli w wizycie studyjnej. Wsparcie merytoryczne w przygotowaniu dokumentu zostało udzielone przez przedstawicieli Mykolas Romeris University i pozostałych instytucji uczestniczących w projekcie.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIS
UNIVERSITETAS

UNIVERSITAS
CATHOLICA
RUŽOMBEROK

Informacje o wizycie studyjnej – cele, uczestnicy, ogólny opis

Wizyta studyjna z warsztatami w Wilnie została zorganizowana przez Mykolas Romeris University w dniach 13–19 września 2015. W wizycie uczestniczyli przedstawiciele słowackiej uczelni partnerskiej (Catholic University in Ružomberok), uczelni lubelskich (Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Politechniki Lubelskiej), Gminy Lublin oraz gospodarzy – Mykolas Romeris University. Pełna lista uczestników została zamieszczona w Załączniku I do niniejszego raportu. Wśród zagranicznych gości byli pracownicy naukowcy, osoby zajmujące się studentami zagranicznymi, współpracą międzynarodową, pracownicy biur karier, centrum projektów, biur toku studiów oraz urzędnicy administracji lokalnej zajmujący się współpracą z uczelniami i realizacją międzynarodowych projektów edukacyjnych. Uczestnicy wizyty spotkali się z władzami uczelni oraz przedstawicielami jednostek zajmujących się tworzeniem oferty edukacyjnej dla studentów zagranicznych i ich obsługą, a także promocją uniwersytetu. Do udziału zaproszeni zostali też pracownicy Urzędu Miasta Wilna. Językami roboczymi wizyty były języki narodowe (litewski, słowacki i polski) oraz język angielski.

Głównymi celami wizyty były: rozpoznanie dobrych praktyk i innowacyjnych rozwiązań oraz przygotowanie rekomendacji ekspertów zagranicznych w zakresie tworzenia oferty edukacyjnej i pozaedukacyjnej dla studentów z krajów PW, wspierania ich procesu edukacji i funkcjonowania w mieście, a także współpracy uczelni wyższych z samorządem.

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

Sprawozdanie z przebiegu wizyty studyjnej

Poniedziałek, 14 września 2015

Spotkanie rozpoczęło się powitaniem uczestników projektu przez p. Viktorię Stokaitė. Po przypomnieniu najważniejszych założeń projektu oraz omówieniu planu dnia przez p. Stokaitė, nastąpiły prezentacje przedstawicieli władz uczelni Mykolas Romeris University. Profesor Giedrius Viliūnas, Prorektor ds. Kształcenia, przedstawił rys historyczny uczelni, aktualną ofertę edukacyjną oraz plany na przyszłość MRU, a także założenia dotyczące procesu kształcenia w uczelni i jego internacjonalizacji. Z kolei pani profesor Inga Žalėnienė, Prorektor ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej, skupiła się w swoim wystąpieniu na obszarze badań naukowych i innowacji, a zwłaszcza procesie transformacji, jaką przechodzi uczelnia. Następnie uczestnicy spotkania wzięli udział w sesji pytań i odpowiedzi, po której goście z Polski i Słowacji zaprezentowali swoje instytucje. Na zakończenie p. Saulius Bugailiškis opisał strukturę kampusu, a uczestnicy spotkania zostali zaproszeni do zwiedzenia pomieszczeń uniwersyteckich, w tym m.in. biblioteki, sal wykładowych, auli i hali sportowej.

Wtorek, 15 września 2015

Podczas drugiego dnia wizyty studyjnej w Mykolas Romeris University w Wilnie zostały przedstawione następujące zagadnienia: jakość studiów omówiona przez p. dr Ingę Juknytė-Petreikienė, procedura przyjmowania studentów na studia przedstawiona przez p. Sauliusa Bugailiškisa oraz p. Agnetę Lisauskienė oraz marketing międzynarodowy zaprezentowany przez p. Korneliję Gulbinskaitė. Następnie uczestnicy wizyty studyjnej zostali zaproszeni do Urzędu Miasta Wilno, gdzie zostali powitani przez mera Wilna. Podczas spotkania zostały poruszone następujące tematy: struktura wileńskiego Urzędu Miasta omówiona przez p. Antanasa Gadeckisa z sekcji HR, projekty realizowane przez Urząd Miasta przedstawione przez p. Audronė Kraštinaitienė z działu ds. zagranicznych oraz strategia rozwoju systemu edukacji w Wilnie przedstawiona przez p. Džeraldasa Dagysa z działu ds. edukacji, kultury i sportu.

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARIII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

Środa, 16 września 2015

Trzeci dzień wizyty studyjnej poświęcony był badaniom przeprowadzonym przez partnerów, które zostały zakończone w ramach projektu Europejski Uniwersytet Wschodni. Na początku p. Marta Jędrych podsumowała zrealizowane etapy projektu oraz określiła nadchodzące zadania. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej zreferował badania nt. motywacji potencjalnych studentów z zagranicy, Katolicki Uniwersytet Lubelski przedstawił badania satysfakcji ze studiowania w Lublinie studentów z krajów Partnerstwa Wschodniego, natomiast Politechnika Lubelska przedstawiła wyniki raportu z badania istniejących rozwiązań i dobrych praktyk. Sesja popołudniowa trzeciego dnia wizyty studyjnej odbyła się w siedzibie DEMOLA Vilnius, która to instytucja zajmuje się wspieraniem współpracy pomiędzy uniwersytetami i przedsiębiorstwami. W trakcie sesji omówione zostały działalność parku naukowo-technologicznego Visoriai Information Technology Park (VITP) oraz działalność DEMOLA Vilnius. Dyrektor VITP p. Saulius Arelis przedstawił główne cele i zadania VITP. Działalność DEMOLA Vilnius, jako przykładowej jednostki funkcjonującej w parku technologicznym i wspieranej przez niego, została zaprezentowana przez p. Edgarasa Kriukonisa, moderatora DEMOLA Vilnius.

Czwartek, 16 września 2015

Podczas czwartego dnia wizyty studyjnej poruszone zostały kwestie obsługi studentów zagraniczny po ich przybyciu do Mykolas Romeris University. Pani Ieva Tondrykaitė, koordynatorka odpowiedzialna za studentów przyjeżdżających w ramach programów wymiany studenckiej, zaprezentowała elementy tzw. prawdziwego życia studenckiego, proces przyjmowania i integracji studentów wymiennych ze studentami Mykolas Romeris University. Po prezentacji i dyskusji odbyły się również indywidualne spotkania z przedstawicielami Mykolas Romeris University.

Piątek, 17 września 2015

Ostatniego dnia wizyty studyjnej zaprezentowane zostały obiekty, z których korzystają studenci zagraniczni, takie jak biblioteka czy akademiki. Omówione zostały rozwiązania ułatwiające funkcjonowanie studentom niepełnosprawnym zastosowane w tych obiektach.

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIS
UNIVERSITETAS

UNIVERSITAS CATHOLICA
RUŽOMBEROK

Przeprowadzona została również dyskusja dotycząca wniosków z wizyty studyjnej oraz rekomendacji ze strony partnerów zagranicznych. Odbyły się również indywidualne spotkania z przedstawicielami Mykolas Romeris University, m.in. z p. prof. dr Ireną Želėnienė – Prorektorem ds. Badań i Współpracy Międzynarodowej, z p. prof. dr Gintarasem Aleknonisem, oraz z p. prof. dr Ireną Žemaitaitė – pracownikiem Wydziału Technologii Społecznych, członkiem Senatu.

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIS
UNIVERSITETAS

Dobre praktyki stosowane przez instytucje partnerskie oraz rekomendacje ekspertów zagranicznych

Niniejsza część raportu stanowi zbiór rekomendacji ekspertów oraz informacji dotyczących dobrych praktyk stosowanych przez Mykolas Romeris University i związanych z ofertą skierowaną do studentów zagranicznych z krajów PW. Zalecenia zostały opracowane na podstawie opisów najlepszych rozwiązań omówionych w prezentacjach przedstawicieli MRU oraz w sesjach pytań i odpowiedzi, dyskusjach, a także w oparciu o obserwacje z wizyty na kampusie MRU.

Poniedziałek, 14 września 2015

Podczas pierwszego dnia wizyty studyjnej wystąpienia i zalecenia przedstawicieli MRU zostały poświęcone strategiom mającym za zadanie podnieść jakość funkcjonowania całego uniwersytetu, w tym oferty skierowanej do studentów zagranicznych. Pierwszą z podniesionych kwestii było zastosowanie przez MRU nowego podejścia do procesu kształcenia. Jednym z jego elementów jest przejście od systemu ukierunkowanego na badania naukowe do zorientowanego na nauczanie oparte na badaniach. Zadaniem uczelni jest rozpoznanie i rozwijanie predyspozycji każdego studenta. Ułatwia to stworzenie systemu wspierania rozwoju zawodowego studentów, w tym zagranicznych. W tym celu prowadzone są np. kursy przygotowawcze z języka angielskiego czy matematyki oraz tygodniowe zajęcia wprowadzające nowych studentów w życie uniwersytetu. Takie podejście jest zgodne z najnowszymi światowymi trendami i polecane do wprowadzenia przez uczelnie partnerskie.

Kolejnym elementem unowocześniającym proces kształcenia w MRU jest rozwój edukacji cyfrowej. Według przedstawicieli władz Mykolas Romeris Univeristy, liczba kierunków studiów opartych na nowoczesnych technologiach wzrasta i prowadzenie zajęć czy tworzenie nowych kierunków bez ich uwzględnienia nie jest już możliwe. W związku z tym, w uczelni położono nacisk na rozwój pedagogicznych i technologicznych kompetencji wykładowców. Nauczyciele akademicy biorą udział w szkoleniach m.in. z zakresu innowacyjnych metod nauczania, rozumienia pokolenia cyfrowego, stosowania platform e-learningowych. W 2004 roku w uniwersytecie została wprowadzona bezpłatna platforma Moodle, która jest obowiązkowo

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOLO ROMERIO
UNIVERSITETAS

UNIVERSITAS
CATHOLICA
RUŽOMBEROK

stosowana np. do przekazywania studentom materiałów, zadawania prac czy przeprowadzania egzaminów. Od 2014 roku w ofercie MRU znajduje się 8 kierunków studiów prowadzonych przy wykorzystaniu metody blended learning, a od roku akademickiego 2016/2017 e-learning będzie stanowić obowiązkowy składnik każdego programu studiów. Na podstawie doświadczeń uczelni litewskiej zalecane jest uwzględnienie nowoczesnych technologii cyfrowych przy tworzeniu przez uniwersytety biorące udział w wizycie nowych, dostosowanych do współczesnego świata i rynku pracy kierunków studiów i specjalizacji.

Podniesienie jakości procesu kształcenia jest też osiągnięte poprzez jego internacjonalizację. W litewskiej uczelni to założenie realizuje się np. poprzez dążenie do zwiększenia liczby studentów zagranicznych w MRU. Jednak liczebność studentów nie jest jedynym wyznacznikiem osiągnięcia założonych celów, ponieważ priorytet stanowi również dywersyfikacja studentów. Studenci zagraniczni przebywają w MRU w ramach programów mobilności takich jak Erasmus+ oraz w ramach studiów pełnych, w tym wspólnych programów studiów (joint study programmes), studiów prowadzących do uzyskania podwójnego dyplomu (double degree programmes) oraz kierunków studiów prowadzonych w języku angielskim. Dodatkowo uczelnia koordynowała projekt EMP-AIM prowadzony w ramach programu Erasmus Mundus, którego kontynuacją jest udział w programie Erasmus+ (mobilność z krajami partnerskimi). Obydwa programy zakładają mobilność studentów. Zróżnicowanie studentów pozwala na rozwój samych studentów poprzez umożliwienie im studiowania w międzynarodowym środowisku, pogłębienie świadomości kulturowej czy wymianę doświadczeń, ale również pozwala na utworzenie bogatszej i ciekawszej oferty studiów, co z kolei przyczynia się do wzrostu liczby studentów zainteresowanych podjęciem studiów w danej uczelni. W związku z tym, wprowadzenie różnego typu studiów dla studentów zagranicznych jest wysoce rekomendowane.

Wpływ na ofertę kierowaną do studentów zagranicznych ma również internacjonalizacja uniwersytetu rozumiana jako szereg działań wykraczających poza udział studentów zagranicznych w życiu uczelni. Dla litewskiej uczelni partnerskiej jest to członkostwo w międzynarodowych organizacjach i stowarzyszeniach (ponad 20 instytucji), udział w projektach międzynarodowych, w tym finansowanych z funduszy strukturalnych UE, nawiązywanie i umacnianie więzi

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARIII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

z uczelniami partnerskimi (ponad 400 partnerów ze wszystkich regionów świata) czy organizowania konferencji naukowych i innych wydarzeń międzynarodowych (np. TEDxMRU). Realizacja tych działań, możliwa również dzięki podniesieniu jakości prowadzonych badań naukowych (zmiana struktury uniwersytetu, zwiększenie liczby publikacji w języku angielskim, częstsze wykorzystywanie grantów w celu finansowania badań naukowych), według przedstawicieli MRU prowadzi nie tylko do zwiększenia stopnia internacjonalizacji uczelni, ale też wpływa na jakość kierunków przygotowywanych dla studentów zagranicznych. Ma też wpływ na wizerunek uczelni i jej promocję, a więc także przyczynia się do pozyskania większej liczby kandydatów na studia, w tym zagranicznych, i jest rekomendowana jako dobra praktyka.

Udoskonalenie procesu kształcenia, w tym także oferty dla studentów zagranicznych, to również inwestycje w szereg udogodnień dla studentów. Za dobrą praktykę stosowaną w MRU można uznać m.in. uruchomienie nowoczesnej biblioteki otwartej dla studentów całą dobę przez siedem dni w tygodniu. Dysponuje ona miejscami do pracy cichej i w grupach, a także przestrzeniami przeznaczonymi do spotkań, odpoczynku czy też dla dzieci. Biblioteka wykorzystuje nowoczesne technologie, w tym dostęp do bezprzewodowego Internetu, bazy elektronicznych źródeł informacji czy samoobsługowego stanowiska do wypożyczania zbiorów. W bibliotece znajduje się również kilka stanowisk komputerowych dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością, co było wskazane jako jedna z istotnych dobrych praktyk stosowanych w uniwersytecie mająca na celu ułatwienie korzystania z zasobów biblioteki osobom niepełnosprawnym. Ponadto użytkownicy mogą bezpłatnie korzystać z wypożyczalni międzybibliotecznej (w tym międzynarodowej) oraz zwrócić książki w każdej filii w Wilnie. Szczególnie dobrą praktyką w kontekście studentów zagranicznych jest system usług informacyjnych – student może uzyskać informacje zarówno w języku litewskim jak i angielskim, przejść szkolenie biblioteczne lub skorzystać ze specjalistycznej konsultacji z pracownikiem biblioteki. Zalecane jest także opisywanie tablic informacyjnych w bibliotece oraz zbiorów biblioteki nie tylko w języku narodowym ale również w języku angielskim, tak by zapewnić łatwiejszy dostęp studentom zagranicznym.

Podczas wystąpień przedstawicieli władz MRU oraz w trakcie wycieczki po terenie kampusu,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

podkreślono konieczność wprowadzenia także wielu innych udogodnień oraz udostępnienia licznych obiektów, które stanowią ważne elementy oferty dla studentów. Poza usługami bibliotecznymi, rozwiązania zasługujące na uwagę to udostępnienie studentom Internetu bezprzewodowego w całym uniwersytecie czy wyposażenie wszystkich sal wykładowych w nowoczesne komputery. Nowe technologie obecne są także poprzez wprowadzenie wirtualnej mapy kampusu dostępnej na terminalach umieszczonych we wszystkich budynkach kampusu i ułatwiającej poruszanie się po budynkach uniwersytetu. MRU posiada również odnowioną salę gimnastyczną i halę sportową, stołówkę oferującą posiłki dla studentów w przystępnych cenach oraz domy studenta usytuowane w najbliższym sąsiedztwie uczelni. Wszystkie te rozwiązania wymagają znacznych nakładów finansowych, jednak ich zastosowanie prowadzi do zapewnienia studentom dogodnych warunków kształcenia, pozytywnego postrzegania uczelni jako instytucji oferującej dobrą infrastrukturę i tym samym przyciągania większej liczby kandydatów. Ułatwienia te są szczególnie ważne dla studentów zagranicznych, którzy, przynajmniej na początku, mogą się czuć bardziej zagubieni niż ich litewscy rówieśnicy.

Kwestią zbliżoną do zapewnienia studentom wspomnianych udogodnień jest dobra praktyka rozpoznana w Mykolas Romeris University, polegająca na stworzeniu tętniącego życiem kampusu. Według zaleceń przedstawicieli MRU uniwersytet powinien stanowić miejsce spotkań, umożliwiające rozwój osobisty oraz promujące wśród studentów idee kreatywności i przedsiębiorczości, a także pozwalające na aktywny wypoczynek. W ramach realizacji tej wizji kampusu w MRU odbywają się spotkania ze znanymi postaciami życia kulturalnego i politycznego, wykłady otwarte, koncerty, wystawy, spektakle teatralne. Pomaga to studentom zagranicznym poznać lepiej litewską kulturę, co stanowi istotne wsparcie dla integracji cudzoziemców studiujących w MRU. Uniwersytet organizuje też szkolenia i konsultacje dla organizacji i przedsiębiorstw, a także zajęcia dla uczniów szkół średnich i podstawowych. W MRU działają ponadto organizacje studenckie takie jak samorząd studencki, stowarzyszenie studentów zagranicznych, klub dyskusyjny czy Erasmus Student Network oraz kwartet smyczkowy, zespoły taneczne i muzyczne, grupa teatralna i inne. Studenci mogą także należeć do jednej z kilku istniejących w uczelni sekcji sportowych. Jak podkreślają przedstawiciele władz MRU, stworzenie

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

UNIVERSITAS CATHOLICA
RUŽOMBEROK

bogatej oferty pozaedukacyjnej jest bardzo ważne w procesie uatrakcyjniania oferty dla studentów zagranicznych, szczególnie jeśli w poszczególnych grupach mogą działać wspólnie zarówno studenci krajowi jak i zagraniczni. Rekomenduje się utworzenie rozpoznawalnego wśród studentów zagranicznych kampusu oraz czerpanie wzorców z miast takich jak Wilno, które ma zbliżoną do Lublina liczbę studentów.

Wtorek, 15 września 2015

Podczas sesji dotyczącej jakości studiów szczególną uwagę zwrócono na rozszerzanie oferty studiów w językach obcych. W wielu krajach Europy można zaobserwować trend dotyczący niżu demograficznego, który ma wpływ na liczbę osób podejmujących naukę na studiach wyższych. W związku z tym sugeruje się poszerzanie oferty studiowania, tak aby była ona dostępna dla obcokrajowców. Język obcy, który obecnie dominuje jako język wykładowy, to język angielski. Przedstawiciele MRU sugerują otwieranie kierunków studiów w tym właśnie języku, i podkreślają, że na obecną chwilę ich uczelnia oferuje osiem programów licencjackich, dwanaście programów magisterskich oraz sześć programów na studiach doktoranckich w języku angielskim. Przedstawiciele MRU podkreślają również, że prowadzenie studiów w języku angielskim jest powszechnie stosowaną dobrą praktyką.

W celu zachowania poziomu kształcenia na uniwersytecie wprowadzono System Zapewniania Jakości, który dzieli się na system wewnętrzny i zewnętrzny. Zewnętrzna ocena i akredytacja studiów na Litwie prowadzona jest przez Centre for Quality Assessment in Higher Education i odbywa się w trzech etapach: ocena nowych programów studiów, ocena istniejących programów studiów oraz ocena uczelni jako instytucji. Ocena instytucji odbywa się na poziomie zewnętrznym i wykonywana jest przez odpowiednie stowarzyszenia państwowe. W ramach wewnętrznego Systemu Zapewniania jakości uczelnia stworzyła specjalny katalog z opisem wszystkich kierunków i programów studiów, który jest zamieszczony na stronie internetowej uniwersytetu zarówno w języku litewskim jak i angielskim. Dodatkowo uczelnia sugeruje, że dobrą praktyką jest zamieszczanie na stronach internetowych opisu efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach w języku angielskim, dzięki czemu są one dostępne dla szerszej grupy obcokrajowców zainteresowanych studiowaniem w danym kraju.

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARIII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

Jednym z haseł uważanym przez ekspertów z Wilna za dość istotne jest odpowiedzialność – odpowiedzialność studentów i wykładowców za jakość. W celu utrzymania odpowiedniej jakości nauczania na uniwersytecie utworzono komisje ds. jakości kształcenia. Na każdym kierunku powołani zostali kierownicy ds. studiów, którzy są wykładowcami danego wydziału, oraz komitety odpowiedzialne za monitorowanie jakości kształcenia, dodatkowo nadzór sprawują władze uczelni oraz centrum ds. akademickich. Studenci decydując się na naukę na Mykolas Romeris University stają się odpowiedzialni za jakość swojej pracy oraz zobowiązani są do uzupełniania ankiet ewaluacyjnych po ukończeniu studiów. Wyżej przedstawione rozwiązanie jest zalecane przez przedstawicieli uniwersytetu ze względu na fakt, że kontrola nad jakością studiów jest sprawowana przez władze uczelni, komitety ds. jakości kształcenia oraz samych nauczycieli i studentów. Motywuje to studentów, także zagranicznych, do podjęcia odpowiedzialności za efekty edukacji.

Kolejna sesja dotyczyła procedury przyjmowania studentów zagranicznych na studia, w której uczestniczyło biuro karier. Reprezentanci tej sekcji uniwersytetu zapoznali uczestników z systemem aplikacji online *DreamApply*, rekomendując go jako bardzo skuteczne i ułatwiające pracę narzędzie. Ze względu na rosnącą liczbę kandydatów na studia będących obcokrajowcami, uniwersytet wprowadził aplikację online, za pomocą której studenci obcokrajowcy mogą aplikować na studia. System ten jest niezwykle praktyczny, ponieważ umożliwia pracownikom uniwersytetu zajmującym się rekrutacją ustawiać różne opcje wyszukiwania studentów np. w kategoriach: kraj, kierunek czy złożone dokumenty lub aplikacje nieaktywne. Mykolas Romeris University sugeruje wprowadzanie systemów aplikacji online ze względu na fakt, że takie rozwiązania usprawniają działania biur zajmujących się rekrutacją studentów, ponieważ umożliwiają takie czynności jak: eksport danych do pliku Excel, seryjne wysyłanie informacji do studentów, czy policzenie ilu studentów aplikuje na studia z podziałem na kraje, z których pochodzą. Systemy rekrutacji online są powszechnie stosowane przez uczelnie wyższe również ze względu na fakt, że uczą one studentów samodzielnej pracy, a w dalszej perspektywie aplikujący student staje się niezależny i w momencie przyjazdu do uczelni wyższej nie wymaga nieustającej opieki pracownika biura.

Pracownicy Mykolas Romeris University zalecają także ścisłą współpracę z urzędami i

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARIII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

ambasadami poszczególnych krajów pochodzenia studentów. Przed przyjazdem student, który został zaakceptowany na studia, musi potwierdzić datę przyjazdu, jeśli jednak tego nie zrobi, uniwersytet zgłasza taką sytuację do ambasady i dzięki temu aplikacje osób niepowołanych, próbujących przedostać się do Europy pod pretekstem studiowania, są eliminowane. Dodatkowo na Litwie funkcjonuje scentralizowany system nostryfikacji dokumentów, który pozwala na sprawną obsługę studentów obcokrajowców, a usługa nostryfikacji jest bezpłatna dla studenta. Mykolas Romeris University zachwała wprowadzenie scentralizowanego systemu nostryfikacji dokumentów, jednak ta dobra praktyka może nie zostać wprowadzona w Polsce ze względu na fakt, że są to regulacje na poziomie państwowym.

Podczas sesji dotyczącej marketingu międzynarodowego zwrócono uwagę na trzy elementy: pomiar efektywności różnych kanałów promocji uczelni docierających do studentów zagranicznych, ocena międzynarodowych agencji rekruterskich oraz kontakt z wybraną grupą studentów zagranicznych. Z przeprowadzonych badań wynika, że spośród skutecznych form rekrutowania studentów międzynarodowych można wyróżnić pozycjonowanie strony internetowej uniwersytetu w różnych wyszukiwarkach internetowych oraz międzynarodowe targi edukacyjne skierowane do poszczególnych grup krajów docelowych. Podczas aplikacji online studenci międzynarodowi proszeni są o podanie informacji, jaka forma promocji skłoniła ich do aplikowania na studia w Mykolas Romeris University, dzięki czemu przedstawiciele uniwersytetu otrzymują informacje zwrotne dotyczące najsukuteczniejszych form promocji. Przedstawiciele MRU twierdzą, że dodatkowym wsparciem dla wspomnianych form promocji są reklamy w mediach oraz newslettery skierowane do uczelni partnerskich. Opisane sposoby promocji uczelni na arenie międzynarodowej są powszechnie stosowaną dobrą praktyką oraz zostały zarekomendowane partnerom projektu.

Dodatkowo Uniwersytet podkreśla, że ważnym elementem promocji jest bieżąca ocena jej efektywności poprzez pozyskiwanie informacji zwrotnych od samych studentów obcokrajowców. Podkreślono również fakt, że uczelnia powinna współpracować z agencjami rekruterskimi w celu pozyskiwania większej liczby kandydatów obcokrajowców na studia, jednak zwrócono też uwagę na to, że agencje rekruterskie powinny być systematycznie sprawdzane,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOLO ROMERIO
UNIVERSITETAS

aby uczelnia nie została oszukana przez nieuczciwych agentów. W tym celu system aplikacji online *Dream Apply* posiada dodatkową zakładkę pozwalającą na weryfikowanie złożonych aplikacji oraz agencji rekruterskich poprzez analizę różnych czynników tj. ilości złożonych aplikacji przez danego agenta, które zakończyły się sukcesem, skuteczności agentów, oceny agentów ze strony studentów obcokrajowców itp.

Podczas sesji popołudniowej uczestnicy wizyty studyjnej zostali zaproszeni do Urzędu Miasta. Goście zostali powitani przez mera Remigijusa Šimašiusa, następnie przedstawiono strukturę Urzędu Miasta, która składa się z burmistrza, radców miejskich oraz pozostałych pracowników administracyjnych. Mimo, że Wilno jest największym miastem na Litwie, gdyż liczba mieszkańców wynosi ponad 560 tys., to ilość pracowników Urzędu Miasta nie jest wyjątkowo duża. Według przedstawicieli Urzędu Miasta nie chodzi o liczbę pracowników, która de facto jest zredukowana, lecz o to, czym się oni zajmują i jaką w rzeczywistości wykonują pracę.

Główną strategią Urzędu Miasta w zakresie edukacji wyższej jest ścisła współpraca z uczelniami, przy czym zaznaczono, że najlepiej rozwinięta współpraca na poziomie miasto-uczelnia to współpraca z Mykolas Romeris University w Wilnie. W 2010 r. podpisano umowę o współpracy pomiędzy MRU a Urzędem Miasta Wilno, której celem jest utworzenie sieci szkół akademickich. W ramach projektu nawiązano współpracę w zakresie informacji, kultury, sportu i podnoszenia kwalifikacji. Wykładowcy akademicy prowadzą zajęcia w szkołach oraz udzielają informacji uczniom, jakie mają oni możliwości podczas wybierania swojej ścieżki edukacyjnej. Dzięki temu projektowi istnieje szansa, że w przyszłości osoby kończące studia będą lepiej wykwalifikowanymi pracownikami, a to spowoduje zwiększenie ich atrakcyjności na rynku pracy. Wyżej opisana współpraca miasta z uniwersytetem jest przykładem bardzo dobrej praktyki, przynoszącej korzyści zarówno uczelni jak i samemu miastu. Reprezentanci Urzędu Miasta Wilno sugerują, że takich projektów powinno być jak najwięcej.

W innych projektach miasto Wilno stawia na wielokulturowość i wielojęzyczność, wysoką jakość życia, renowację starych dzielnic miasta oraz turystykę. Ponad 50% ludności Wilna mówi w obcych językach, dzięki czemu w Wilnie działa 20 uniwersytetów i college posiadających kadrę mówiącą w językach obcych, co niewątpliwie przyciąga studentów obcokrajowców.

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

Przedstawiciele urzędu twierdzą, że skutkiem obecności obcokrajowców w mieście, nie tylko studentów, jest również rozwój infrastruktury miasta. W ciągu ostatnich kilku lat nastąpił rozwój ekonomiczny miasta dzięki inwestycjom z zakresu turystyki, powstała nowa baza hotelowa w mieście oraz nastąpił wzrost inwestycji firm o różnym profilu. Urząd Miasta twierdzi, że inwestycje w turystykę powinny być ważnym elementem w zakresie strategii rozwoju miasta. Dodatkowym ważnym elementem strategii rozwoju miasta Wilno jest renowacja starych części miasta, rozwój systemu transportowego oraz przestrzeni kulturalnej. Przedstawiciele urzędu twierdzą, że są to sektory najbardziej opłacalne i potrzebne miastu oraz pozwalające na regularny jego rozwój. Dodatkowo wspomniane sektory są dofinansowywane przez Unię Europejską, dlatego też pozyskiwanie funduszy na rozwój miasta jest bardziej dostępne.

W zakresie projektów edukacyjnych Wilno stawia na edukację Litwinów w zakresie literatury i języków, a egzaminy z tych przedmiotów stały się obowiązkowe. Dzięki temu uczniowie posiadają też wiedzę ogólną, nie tylko wyspecjalizowaną z danej dziedziny. Ciekawym projektem jest współpraca Wileńskiego Uniwersytetu Technicznego im. Giedymina ze szkołami średnimi. W szkołach średnich uczestniczących w projekcie wprowadzono dodatkowe zajęcia z inżynierii i zajęcia praktyczne, które odbywają się na uczelni i prowadzone są przez wykwalifikowanych wykładowców. Dodatkowo istnieje możliwość nauki języka chińskiego, który może być w przyszłości potrzebny młodym inżynierom. Powyższe rozwiązania są rekomendowane przez wileńskich przedstawicieli, ponieważ wprowadzają system edukacji, który pozwoli wykształcić bardzo dobrych młodych inżynierów, którzy być może założą własne firmy lub przyciągną inwestorów do miasta Wilno. Zdaniem przedstawicieli władz miasta są to bardzo ważne elementy strategii rozwoju, które powinny być zauważone przez przedstawicieli władz np. w Lublinie.

Środa, 16 września 2015

Trzeciego dnia wizyty studyjnej w MRU przedstawiciele polskich uniwersytetów zaprezentowali wyniki przeprowadzonych badań. Z raportu UMCS wynika, że współczynnik umiędzynarodowienia polskich uczelni jest jednym z najniższych w Europie (1,27% na studiach licencjackich i magisterskich oraz 2,3% na studiach doktoranckich), jednak w ciągu ostatnich 10 lat

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

UNIVERSITAS
CATHOLICA
RUŽOMBEROK

liczba studentów obcokrajowców wzrosła czterokrotnie. Kandydaci na studia przyjeżdżają z krajów azjatyckich, Afryki, Ameryki Północnej i Środkowej, jednak znaczną część lubelskiego rynku zapełniają studenci z Ukrainy (53 %) biorąc pod uwagę kraje europejskie. Do najpopularniejszych kierunków edukacji w UE należą nauki społeczne, ekonomia i prawo które wybiera ok. 40% studentów zagranicznych uczących się w Polsce. Większość ankietowanych (68,9%) rozważa studiowanie na uczelni publicznej, przede wszystkim na uniwersytecie (82,5%), natomiast co piąta osoba myśli o uczelni medycznej (20,5%) lub ekonomicznej (20,1%). Preferowane kierunki to: studia ekonomiczne (26,7%), medyczne (25,3%) oraz europejskie i międzynarodowe (21,9%). Najmniejsze zainteresowanie dotyczy obszarów związanych z rolnictwem (3,2%) i teologią (1,8%). Kobiety częściej niż mężczyźni wskazywały na studia medyczne (28,8%), artystyczne (23,8%), pedagogiczne i psychologiczne (21,9%), dziennikarstwo i reklamę (21,3%), filologię (19,7%) oraz studia europejskie i międzynarodowe (23,8%). Natomiast mężczyźni preferują studia ekonomiczne (34,6%), informatyczne (19%), inżynierjno-techniczne (14%), bezpieczeństwo i wojskowość (12,8%), a także historię (14%) i, nieco rzadziej, rolnictwo (6,7%). Zdaniem większości badanych najistotniejszym czynnikiem decydującym o wyborze takiego, a nie innego kierunku studiów jest gwarancja, że po jego ukończeniu będzie można znaleźć pracę (94%) i to dobrze płatną (83,9%).

Z badań nt. satysfakcji ze studiowania w Lublinie wynika, że kluczową zachętą do podjęcia studiów w Lublinie jest wiedza o możliwościach uzyskania pomocy finansowej. Rozszerzenie aktualnej oferty stypendialnej dostępnej studentom z krajów Partnerstwa Wschodniego oraz rozpropagowanie informacji o możliwościach otrzymania wsparcia finansowego podczas studiów jest najefektywniejszym narzędziem zwiększania liczby studentów z krajów Partnerstwa Wschodniego w Lublinie. Studenci zagraniczni chwalą sobie studiowanie w Lublinie. Ich ocena poszczególnych aspektów relacji z uczelnią najczęściej oscyluje wokół noty wyraźnie pozytywnej. Margines niezadowolonych jest zazwyczaj wąski i nie przekracza 10% osób badanych. Wśród zebranych opinii dominują oceny pozytywne lub bardzo pozytywne. Badani studenci pochodzący z krajów Partnerstwa Wschodniego ogólnie oceniają Lublin pozytywnie. Miasto stwarza im dobre, według ich oceny, warunki do życia i studiowania. Akceptacja społeczna

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

UNIVERSITAS
CATHOLICA
RUŽOMBEROK

jest też istotnym elementem budowania strategii otwarcia na studentów z zewnątrz. W planach dotyczących przyszłości studentów pochodzących z krajów PW dominuje nastawienie na kontynuowanie nauki w Polsce (z czego ponad połowa badanych chciałaby kontynuować kształcenie w Lublinie) lub na poszukiwanie pracy w jednym z krajów Unii Europejskiej.

Ostatni zaprezentowany raport dotyczył istniejących rozwiązań i dobrych praktyk, z którego wynika, że zarówno polskie jak i zagraniczne uczelnie poddane badaniu stosują szereg rozwiązań, które mogą być określone mianem dobrej praktyki. Bezsprzecznie dobrą praktyką stosowaną przez większość uniwersytetów jest stosowanie j. angielskiego jako wykładowego dla obcokrajowców oraz możliwość nauki języków na specjalnych kursach. Uczelnie powołują jednostki świadczące wyłącznie usługi informacyjne dla kandydatów, a aplikacje na studia wymienne, pełne i inne są prowadzone całkowicie lub częściowo online, co pozwala na sprawne zarządzanie procesem aplikacji. W kwestii codziennego życia studentów obcokrajowców powszechnie stosowaną praktyką jest udostępnianie praktycznych informacji w formie przewodników „krok po kroku”. Niektóre uniwersytety otwierają specjalne punkty obsługi cudzoziemców tzw. „International Welcome Points”. Uczelnie najczęściej oferują studentom zakwaterowanie w uniwersyteckich domach studenckich oraz tworzą szereg udogodnień dla studentów niepełnosprawnych. Powszechnie stosowaną praktyką jest organizacja festiwali tematycznych i wydarzeń kulturalnych czy sportowych. Jeśli chodzi o strategię internacjonalizacji uczelni to ciekawym zagadnieniem jest angażowanie studentów zagranicznych do prowadzenia badań naukowych oraz oferta przedmiotów w języku angielskim. Przeprowadzone badanie pokazuje, że najbardziej rozwinięta współpraca z krajami Partnerstwa Wschodniego realizowana jest na uczelniach, które terytorialnie znajdują się najbliżej nich. Powszechnie stosowaną dobrą praktyką jest współpraca międzynarodowa w różnych modułach – uczestnictwo we wspólnych projektach, badaniach, studia wymienne w ramach umów bilateralnych, studia pełne itp.

W związku z powyżej opisanymi efektami badań prowadzonych w ramach projektu Europejski Uniwersytet Wschodni, które wykazały, że ponad połowa potencjalnych kandydatów z państw Partnerstwa Wschodniego zainteresowana jest studiami o profilu związanym z relacjami międzynarodowym i/lub kwestiami gospodarczymi, UMCS zaplanował uruchomienie na kierunku

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

International Relations specjalizacji pod nazwą Economic Diplomacy. Rozważane jest też uruchomienie studiów podyplomowych, adresowanych do osób z państw Partnerstwa Wschodniego. Przedstawiciele KUL-u, w związku z wynikami badań wg których kierunek prawo wybierany jest przez ponad 40% respondentów, proponują utworzenie specjalizacji na kierunku prawo o nazwie Central-Eastern European Development. Pan dr Tomasz Sieniow poinformował, że jego uczelnia rozważa również stworzenie wspólnego programu studiów magisterskich z uczelnią litewską. Ze względu na zapotrzebowanie na kierunki techniczne – według badań przeprowadzonych przez UMCS ok. 14% respondentów chciałoby studiować na kierunkach technicznych – Politechnika Lubelska zaproponowała utworzenie specjalizacji na Wydziale Inżynierii Środowiska o nazwie Budownictwo Zrównoważone. Kierunki zaproponowane przez UMCS i KUL zostaną uruchomione w październiku 2016 r., natomiast ze względu na specyfikę studiów inżynierskich na Politechnice Lubelskiej, które trwają 3,5 roku, specjalizacja ruszy już w lutym 2016 r. Przedstawiciele uczelni partnerskich z Litwy i Słowacji zgodzili się co do proponowanych kierunków/specjalizacji studiów, gdyż uważają że przeprowadzone badania a także zapotrzebowanie na dzisiejszym rynku pracy faktycznie sugerują zasadność ich utworzenia. W nawiązaniu do propozycji KUL-u dotyczącej utworzenia wspólnego programu studiów z uczelnią zagraniczną, przedstawiciele MRU zasugerowali, by ze względu na trudności, jakie powoduje przygotowanie wspólnego programu studiów magisterskich między uczelniami z różnych krajów, znaleźć początkowo innego polskiego partnera do utworzenia wspólnych studiów. W dalszej perspektywie rekomendowane jest skierowanie oferty wspólnych studiów do studentów obcokrajowców.

Podczas sesji popołudniowej opisano działalność VITP, jednego z trzech parków technologicznych w Wilnie, która skupia się głównie na obszarze technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Podstawowym celem parku jest rozbudowa infrastruktury korzystnej dla zakładania nowych przedsiębiorstw i rozwoju już istniejących. Zapewnianie komfortowych warunków do komercjalizacji prac badawczo-naukowych i integracji biznesu, nauki i badań wskazane zostało jako jedna z podstawowych dobrych praktyk stosowanych w VITP. W trakcie prezentacji parku technologicznego szczególną uwagę zwrócono na system

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

jego funkcjonowania jako organizacji skupiającej się przede wszystkim na wspieraniu współpracy naukowców z przedsiębiorstwami. Fakt, iż VITP nie tylko wynajmuje przedsiębiorstwom pomieszczenia, ale zapewnia im również wsparcie w nawiązywaniu kontaktów ze studentami, w tym zagranicznymi, i pracownikami naukowymi wileńskich uniwersytetów, został podkreślony jako dobra praktyka. Jak zaznaczono, ścisła współpraca pomiędzy uniwersytetami i przedsiębiorstwami jest ważnym elementem promującym uczelnie, dzięki któremu studenci mają większe możliwości wykorzystania w praktyce wiedzy nabytej na studiach oraz znalezienia pracy po ich zakończeniu.

Działalność DEMOLA Vilnius została zaprezentowana jako przykład współpracy pomiędzy uniwersytetami i przedsiębiorstwami. DEMOLA to organizacja międzynarodowa wspierająca współtworzenie projektów przez uczelnie i przedsiębiorstwa, zarówno na szczeblu lokalnym jak i międzynarodowym. Działalność organizacji bazuje na sieci partnerów składającej się z uniwersytetów, ich wydziałów, naukowców i studentów, jak również z przedsiębiorstw, lokalnych agencji oraz rosnącej liczby oddziałów DEMOLI na całym świecie. Oddział DEMOLA Vilnius został założony w 2012 roku. W celu zapewnienia jak najlepszego kontaktu pomiędzy przedsiębiorstwami i uczelniami siedziba oddziału znajduje się w parku technologicznym VITP. DEMOLA Vilnius skupia swoją działalność przede wszystkim na moderowaniu procesu współpracy pomiędzy uniwersytetami i przedsiębiorstwami, szukaniu studentów i pracowników uczelni chętnych do współtworzenia praktycznych rozwiązań, które mogą być wykorzystane przez zainteresowane przedsiębiorstwa. Do tej pory w ramach swojej działalności DEMOLA Vilnius zakończyła 80 projektów w różnych dziedzinach, największe z nich zrealizowane zostały w dziedzinie technologii informacyjnych.

Jako główna dobra praktyka stosowana przez DEMOLA Vilnius wskazany został fakt, iż studenci mają możliwość wzięcia udziału w procesie tworzenia innowacyjnych rozwiązań od początku do końca, a efekty projektów są własnością studentów i to oni decydują, czy udostępnią je zainteresowanemu przedsiębiorstwu. Jako dobra praktyka podkreślony został również fakt, iż w projektach biorą udział zarówno studenci litewscy jak i obcokrajowcy, co stwarza możliwość lepszej integracji pomiędzy tymi dwoma grupami. Wskazano, iż ok. 1/3 wszystkich

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

studentów biorących udział w projektach stanowią studenci obcokrajowcy. Dodatkowo zalecono rekrutowanie do udziału w projektach studentów z wielu dziedzin akademickich. W ten sposób zapewniona jest różnorodność oraz możliwość nawiązania współpracy nie tylko pomiędzy przedsiębiorstwem a uniwersytetami, ale również pomiędzy samymi uniwersytetami. Podkreślono również, że istotne jest, iż studenci sami wybierają projekty, w których chcą uczestniczyć. Moderator projektu przeprowadza z nimi rozmowy kwalifikacyjne, by dowiedzieć się, jaką wiedzę i umiejętności każdy z zainteresowanych studentów może wnieść do pracy nad projektem. Na podstawie tych rozmów tworzone są grupy robocze przyporządkowane do poszczególnych projektów. Takie rozwiązanie podkreślone zostało jako doskonały sposób na wykorzystanie w pełni wiedzy i umiejętności studentów i wskazane jako dobra praktyka przy tego typu projektach. Przedstawiciel DEMOLA Vilnius zwrócił również uwagę na to, że proces moderowania i prowadzenia projektu nastawiony jest przede wszystkim na motywowanie studentów do pracy. Studenci dzięki spotkaniom z przedstawicielami przedsiębiorstw, warsztatom kreatywnego myślenia, krótkim prezentacjom oraz spotkaniom z opiekunami grup sami znajdują rozwiązania przedstawionych im problemów. Istotnym aspektem procesu pracy są cotygodniowe spotkania ewaluacyjne ze studentami, w których udział mogą wziąć również przedstawiciele przedsiębiorstw i pracownicy uczelni nadzorujący projekt. Powyższe działania podkreślone zostały jako dobra praktyka rekomendowana do wdrożenia w projektach zakładających współpracę studentów, pracowników naukowych i przedsiębiorstw. DEMOLA Vilnius otrzymuje również wsparcie ze strony pracowników uczelni, którzy wspomagają projekty i zachęcają studentów do wzięcia w nich udziału, co podkreślone zostało jako niezwykle istotne działanie. Głównym wyzwaniem, na jakie zwrócono uwagę jest zwiększenie zainteresowania projektami ze strony studentów i ograniczenie związanych z tym trudności w utworzeniu wystarczająco zróżnicowanych grup.

Czwartek, 17 września 2015

W kolejnym dniu wizyty studyjnej zaprezentowano elementy obsługi studentów zagranicznych po przyjeździe do Mykolas Romeris University. W każdym semestrze Mykolas Romeris University przyjmuje około 250 studentów zagranicznych z 18-25 krajów. Każdy ze studentów zagranicznych otrzymuje przed przyjazdem pakiet powitalny zawierający oficjalny list

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARIII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

akceptacyjny, Learning Agreement potwierdzony i podpisany przez osobę odpowiedzialną w uczelni oraz pakiet informacji dotyczących organizacji uczelni.

Studenci obcokrajowcy mają możliwość aplikowania o zakwaterowanie w domach studenckich, a fakt, iż traktowani są priorytetowo i w większości otrzymują możliwość zamieszkania w akademikach, został wskazany jako jedna z dobrych praktyk stosowanych w uczelni. Podczas sesji zwrócono szczególną uwagę na różnego rodzaju wsparcie udzielane studentom zagranicznym, w szczególności na początku ich pobytu w Mykolas Romeris University. Jednym z najważniejszych elementów tego wsparcia wskazanym jako powszechnie stosowana dobra praktyka jest tzw. buddy program, czyli program, w ramach którego każdemu ze studentów zagranicznych przydzielony zostaje opiekun/mentor spośród studentów litewskich. Kolejnym aspektem opieki nad studentami obcokrajowcami zalecanym przez przedstawicieli Mykolas Romeris University jest organizowanie dla nich tygodnia orientacyjnego przed rozpoczęciem semestru, w trakcie którego studenci zagraniczni zapoznają się z zasadami panującymi w uczelni, kampusem, biblioteką uniwersytecką, miastem, czy okolicznymi atrakcjami turystycznymi. Są oni również rejestrowani w uczelni, zapoznają się z jej władzami, przedstawicielami samorządu studenckiego, sekcją ESN oraz biorą udział w wycieczkach. Takie działanie zalecane jest jako dobra praktyka mająca na celu zintegrowanie studentów w środowisku nieformalnym oraz otwarcie ich na nowe doświadczenia związane z pobytem w uczelni. Studenci zagraniczni uczestniczą w zajęciach razem ze studentami litewskimi, co wskazane zostało jako kolejne zalecane rozwiązanie stosowane w uniwersytecie. Zauważono, że jednym z problemów dla uczelni jest to, iż z 240 kursów oferowanych studentom w języku angielskim część nie zostaje uruchomiona po rozpoczęciu semestru np. ze względu na niewystarczającą liczbę studentów w grupie. Jak zaznaczono, studentom zapewniana jest pomoc w zmianie wcześniej ustalonego planu studiów, tak, by wprowadzone zmiany były jak najmniej problematyczne. Wsparcie administracyjne i merytoryczne studentów w procesie dokonywania zmian w planie studiów podkreślone zostało jako zalecane rozwiązanie tej kwestii.

Kolejnym działaniem wskazanym przez ekspertów z Wilna jako zasługujące na uwagę jest Erasmus for Lithuanian Schools – program zainicjowany w 2011 roku, w ramach którego

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIS
UNIVERSITETAS

studenci wymienni odwiedzają gimnazja i szkoły średnie współpracujące z Mykolas Romeris University, przeprowadzają z uczniami zajęcia, wykłady i spotkania w języku angielskim. Uczniowie z odwiedzanych szkół mają następnie możliwość rewizyty i spotkań ze studentami wymiennymi w MRU. Opisany powyżej program przedstawiony jest jako dobra praktyka mająca na celu integrację studentów wymiennych z lokalną społecznością, którą można zastosować również do studentów studiów pełnych.

Podczas dyskusji po prezentacji przedstawiciele Mykolas Romeris University podkreślili, że istotnym rozwiązaniem zalecanym do wprowadzenia jest ścisła współpraca pracowników zajmujących się studentami wymiennymi z sekcją ESN, dzięki której opieka nad tymi studentami jest dużo łatwiejsza. Skuteczny system motywacji studentów działających w sekcji ESN został również wskazany jako ważny aspekt tej współpracy. Rekomenduje się utworzenie sekcji o podobnym profilu zajmującej się studentami zagranicznymi przebywającymi w MRU w ramach studiów pełnych.

Głównymi wyzwaniami wskazanymi przez przedstawicieli Mykolas Romeris University związanymi z obsługą studentów zagranicznych są problemy wynikające z różnic kulturowych czy braku znajomości przepisów obowiązujących w kraju. Przedstawiciele Mykolas Romeris University zauważają, że rozwiązaniem tego typu problemów przynoszącym najlepsze rezultaty jest przygotowanie szerokiego pakietu informacji oraz monitorowanie integracji studentów zagranicznych i dostosowywanie programu integracji do bieżących potrzeb studentów.

Piątek, 18 września 2015

Podczas zwiedzania jednego z domów studenckich podkreślono fakt, iż w każdym akademiku zainstalowany jest bezpłatny Internet bezprzewodowy. Wszystkie domy studenckie posiadają również pomieszczenia socjalne takie jak sala komputerowa czy pokój pracy w grupach. Podkreślono również, że domy studenckie są regularnie remontowane i instalowane są w nich kolejne udogodnienia dla studentów. Zwrócono również uwagę na to, że w każdym domu studenta znajdują się punkt ksero oraz stołówka studencka. Za istotny uznano fakt, iż cena, jaką studenci płacą za pokój w akademiku jest przynajmniej dwa, trzy razy niższa od ceny najmu mieszkania poza kampusem. Takie rozwiązania zalecone zostały jako dobra praktyka nakierowana

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

UNIVERSITAS CATHOLICA
RUŽOMBEROK

na zapewnienie studentom jak najlepszych warunków w ich miejscu zamieszkania. Jak już wcześniej wspomniano, ze względu na to, iż studenci zagraniczni mogą napotkać trudności w znalezieniu zakwaterowania poza kampusem uczelni, traktowani są oni priorytetowo przy przyznawaniu miejsc w domach studenckich. Tym studentom, którzy decydują się na wynajęcie mieszkania, MRU udziela wsparcia w znalezieniu agencji mieszkaniowej lub właścicieli mieszkań, którzy wynajmują je studentom.

Podczas sesji poświęconej podsumowaniu wizyty i wskazaniu rekomendacji do organizacji wizyty studyjnej w Catholic University in Ružomberok stwierdzono, iż dzięki ewaluacji wizyty studyjnej w Lublinie i rekomendacjom po niej, wizyta studyjna w Wilnie przebiegła sprawniej i została zorganizowana zgodnie z wcześniejszymi rekomendacjami uczestników. Doceniono organizację samej wizyty studyjnej, która poza efektami wynikającymi z samego projektu pozwoliła również na nawiązanie bliższych kontaktów z przedstawicielami uczelni zagranicznych i rozpoczęcie współpracy również w obszarach wykraczający poza zakres projektu. Pochwalony został również rozkład czasu pomiędzy prezentacje poszczególnych jednostek uniwersytetu, dyskusje i indywidualne spotkania.

Ogólne wrażenia na temat samego Wilna były bardzo pozytywne. Podkreślono, że jest to miasto jednocześnie historyczne i nowoczesne, stawiające na innowacyjne rozwiązania, poprawę infrastruktury i rozwój w wielu aspektach. Zauważono podobieństwo pomiędzy Wilnem i Lublinem. Za istotny został również uznany fakt, iż podczas wizyt w MRU, Urzędzie Miasta czy VITP uczestnicy wizyty studyjnej mieli okazję spotkać się i porozmawiać z przedstawicielami władz poszczególnych instytucji.

Podkreślono również, iż dzięki temu, że podczas wizyty studyjnej zorganizowane zostały spotkania nie tylko z pracownikami uczelni ale również z pracownikami Urzędu Miasta czy przedstawicielami parku technologicznego, każdy z uczestników miał możliwość zapoznać się z dobrymi praktykami stosowanymi nie tylko przez MRU, ale i inne instytucje. Zwrócono uwagę na fakt, iż podczas wizyty w Urzędzie Miasta sam mer pojawił się na spotkaniu, by przywitać uczestników wizyty studyjnej w mieście. Taka praktyka nie zawsze jest stosowana w Lublinie, dlatego Urząd Miasta Lublin powinien zwrócić większą uwagę na kwestię podejmowania

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

gości zagranicznych przez reprezentantów wyższych szczebli władzy samorządowej. Uczestnicy spotkania zachwyceni byli otwartością urzędników miejskich Wilna i wysokim poziomem organizacji spotkania z uczestnikami wizyty studyjnej. Wizyta w DEMOLA Vilnius uznana została za jedno z najbardziej interesujących spotkań podczas całej wizyty studyjnej, dzięki któremu przedstawiciele uniwersytetów partnerskich mogli zapoznać się z systemem współpracy przedsiębiorstw z uczelniami i samymi studentami.

Ogólne wrażenia na temat samego uniwersytetu, sposobu organizacji pracy w MRU, czy strategii uczelni przedstawionej podczas spotkań były bardzo pozytywne. Przede wszystkim zwrócono uwagę na zdecydowany i jasny kierunek rozwoju obrany przez władze uczelni oraz wkład pracy i zaangażowanie jej pracowników w implementację strategii rozwoju uniwersytetu. Podkreślono również, iż widoczne jest zaangażowanie w internacjonalizację uczelni zarówno na poziomie studentów jak i pracowników naukowych. Uczestnicy wizyty chwalili wysoki poziom techniczny i infrastrukturalny MRU, który znacznie ułatwia i umiła proces kształcenia. Uwagę zwrócili także rektorzy Uniwersytetu, którzy są ludźmi młodymi, otwartymi, świetnie mówiącymi po angielsku i sprawiającymi wrażenie nowoczesnych i świetnie zarządzających Uczelnią. Być może tego trochę brakuje polskim uniwersytetom.

Niektóre z rozwiązań stosowanych przez Mykolas Romeris University zwróciły szczególną uwagę uczestników wizyty studyjnej. System *DreamApply* został wskazany jako jedna z tych dobrych praktyk, którą przedstawiciele uniwersytetów lubelskich chętnie wprowadziliby w swoich uczelniach. Również system marketingu międzynarodowego stosowany w MRU został uznany za niezwykle interesujący i warty wdrożenia w uczelniach lubelskich.

Przedstawiciele Mykolas Romeris University zwrócili uwagę na fakt, iż na podstawie wizyt studyjnych w Lublinie i w Wilnie można stwierdzić, że uniwersytety biorące udział w projekcie muszą mierzyć się na co dzień z podobnymi problemami i wyzwaniem. Podkreślono również, że dzięki organizacji wizyty studyjnej w Wilnie przedstawiciele MRU mogli nawiązać lepszą współpracę z innymi wileńskimi instytucjami np. DEMOLA Vilnius, a także wzmocnić współpracę pomiędzy poszczególnymi jednostkami Uniwersytetu.

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

UNIVERSITAS
CATHOLICA
RUŽOMBEROK

Wnioski i zalecenia

W trakcie wizyty studyjnej w Mykolas Romeris University w Wilnie przedstawiciele lubelskich uczelni oraz Catholic University in Ružomberok mieli okazję zapoznać się z szeregiem dobrych praktyk stosowanych w MRU. Zaprezentowana została działalność wielu jednostek wileńskiego uniwersytetu oraz instytucji współpracujących z MRU tj. Urzędu Miasta w Wilnie oraz DEMOLA Vilnius. Dzięki temu każdy z uczestników wizyty miał możliwość rozpoznania dobrych praktyk dotyczących zakresu jego obowiązków wykonywanych w uczelni macierzystej. Zaprezentowane treści potwierdzają bogate doświadczenie uczelni wileńskiej w przygotowywaniu oferty edukacyjnej i pozaedukacyjnej dla studentów zagranicznych, w tym z krajów PW, oraz we współpracy z władzami miasta.

Dobre praktyki w zakresie oferty edukacyjnej:

1. Szeroka oferta studiów w językach obcych ze szczególnym uwzględnieniem studiów prowadzonych w języku angielskim. Zamieszczenie na stronie internetowej uniwersytetu szczegółowego opisu efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów w języku angielskim.
2. Kursy przygotowawcze z języka angielskiego i innych przedmiotów organizowane przed rozpoczęciem studiów i mające na celu rozpoznanie i rozwijanie ich predyspozycji.
3. Uwzględnienie nowoczesnych technologii przy tworzeniu nowych kierunków studiów i specjalizacji, aby dostosować je do współczesnego świata i rynku pracy.
4. Zróżnicowanie rodzajów prowadzonych studiów (joint study programmes, double degree programmes, studia prowadzone w języku angielskim, projekty w ramach programu Erasmus Plus) w celu dywersyfikacji oferty i przyciągnięcia większej liczby kandydatów.
5. Wprowadzenie dobrze zorganizowanego systemu oceniania jakości studiów na poziomie wewnętrznym i zewnętrznym uwzględniającego udział studentów, kadry akademickiej oraz władz uczelni.
6. Wzrost poziomu internacjonalizacji uczelni poprzez udział w różnego rodzaju

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

UNIVERSITAS CATHOLICA
RUŽOMBEROK

konferencjach, projektach, działaniach o charakterze międzynarodowym. W rezultacie poprawienie wizerunku uczelni na arenie międzynarodowej i wzrost rozpoznawalności uczelni wśród kandydatów na studia.

7. Poszerzenie i unowocześnienie oferty bibliotek akademickich ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań korzystnych dla studentów zagranicznych (księgozbiór, obsługa i informacje w języku angielskim) oraz informatyzacji.
8. Wprowadzenie sprawdzonego systemu aplikacji online w celu usprawnienia procesu rekrutacji studentów zagranicznych.

Dobre praktyki w zakresie oferty pozaedukacyjnej:

1. Wprowadzenie udogodnień ułatwiających życie codzienne studenta na kampusie uczelni, w tym rozbudowa infrastruktury kampusu oraz przystosowanie jej do potrzeb studentów zagranicznych i niepełnosprawnych.
2. Organizowanie wydarzeń społeczno–kulturalnych oraz sportowych na terenie kampusu, co doprowadzi do większej integracji studentów zagranicznych a także do uatrakcyjnienia wizerunku uczelni, a tym samym zwiększenia jej rozpoznawalności wśród potencjalnych studentów zagranicznych.
3. Umożliwienie studentom zagranicznym uczestniczenia w kołach zainteresowań i organizacjach studenckich.
4. Priorytetowe traktowanie studentów zagranicznych przy przydzielaniu miejsca w domach studenta.
5. Wprowadzenie programu mentorów (opiekunów) dla studentów zagranicznych, rekrutowanych również spośród studiujących w uczelni obcokrajowców z wyższych lat studiów.
6. Organizowanie tygodnia orientacyjnego dla studentów zagranicznych oraz wprowadzenie szerokiej oferty zajęć integracyjnych we współpracy z organizacjami studenckimi, np. Erasmus Student Network.

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

UNIVERSITAS
CATHOLICA
RUŽOMBEROK

Dobre praktyki w zakresie współpracy uczelni z samorządem i innymi instytucjami:

1. Współpraca uczelni z urzędami i ambasadami poszczególnych krajów usprawniająca proces rekrutacji studentów zagranicznych. Współpraca z agencjami rekruterskimi i regularna weryfikacja ich skuteczności.
2. Promocja uczelni na arenie międzynarodowej, w tym regularne badanie efektywności różnych kanałów promocji takich jak pozycjonowanie strony internetowej uczelni, międzynarodowe targi edukacyjne, newslettery skierowane do uczelni partnerskich.
3. Współpraca uczelni z jednostkami samorządowymi, realizowanie wspólnych projektów mających na celu wzrost wiedzy pracowników uczelni i samorządu na temat oferty dla studentów zagranicznych.
4. Współpraca uczelni z parkami technologicznymi w celu usprawnienia procesu komercjalizacji prac badawczo-naukowych oraz integracji biznesu, nauki i badań.
5. Współpraca z przedsiębiorstwami w celu aktywizacji studentów, w tym zagranicznych, i zaangażowania ich w projekty naukowo-badawcze o charakterze międzynarodowym, co można osiągnąć np. poprzez powołanie w Lublinie instytucji DEMOLA czy inkubatory przedsiębiorczości.

Autorzy raportu nie uwzględnili dobrych praktyk rozpoznanych w MRU, które z różnych względów nie mogą być wdrożone w Lublinie i lubelskich uczelniach.

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁAS ROMERIS
UNIVERSITETAS

Załącznik I – Lista uczestników i prelegentów wizyty studyjnej w Mykolas Romeris University w Wilnie

	Uczestnik	Instytucja	Funkcja/Jednostka
1	Prof. Giedrius Viliūnas	Mykolas Romeris University	Prorektor ds. kształcenia
2	Prof. Inga Žalėnienė	Mykolas Romeris University	Prorektor ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej
3	Saulius Bugailiškis	Mykolas Romeris University	Biuro Karier
4	Renata Čeponytė	Mykolas Romeris University	Biuro Współpracy z Zagranicą
5	Giedrutė Račienė	Mykolas Romeris University	Biuro Współpracy z Zagranicą
6	Prof. Irena Žemaitaitytė	Mykolas Romeris University	Członek senatu uczelni, Wydział Technologii Społecznych,
7	Audra Dargytė Burokienė	Mykolas Romeris University	Dział Obsługi Studentów Zagranicznych
8	Snieguolė Zalatorė	Mykolas Romeris University	Biuro Komunikacji i Marketingu
9	Prof. Gediminas Kazėnas	Mykolas Romeris University	Wydział Nauk Politycznych i Zarządzania
10	Dr Ieva Deviatnikovaitė	Mykolas Romeris University	Wydział Prawa, Instytut Prawa Konstytucyjnego i Administracyjnego
11	Žaneta Baltrėnienė	Mykolas Romeris University	Biuro Współpracy z Zagranicą
12	Aušra Šarėjūtė	Mykolas Romeris University	Księgowość
13	Dr Inga Juknytė-Petreikienė	Mykolas Romeris University	Dział Programu Studiów i Zapewniania Jakości
14	Agneta Lissauskienė	Mykolas Romeris University	Biuro Karier
15	Kornelija Gulbinskaitė	Mykolas Romeris University	Biuro Marketingu
16	Albertas Lakštauskas	Urząd Miasta Wilno	Doradca mera Wilna
17	Vytautas Mitalas	Urząd Miasta Wilno	Komisja Kultury, Edukacji i Sportu
18	Remigijus Šimašius	Urząd Miasta Wilno	Mer Wilna
19	Antanas Gadeckis	Urząd Miasta Wilno	Biuro Kadr
20	Audronė Kraštinaitienė	Urząd Miasta Wilno	Departament Współpracy z Zagranicą
21	Džeraldas Dagys	Urząd Miasta Wilno	Wydział Edukacji w Departamencie Edukacji, Kultury i Sportu
22	Dr Stasys Vaitkevičius	Mykolas Romeris University	Wice-rektor ds. Rozwoju
23	Saulius Arelis	Park Informatywno-Technologiczny Visoriai	Dyrektor Parku Informatywno-Technologicznego Visoriai
24	Edgaras Kriukonis	DEMOLA Vilnius	Moderator

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

UNIVERSITAS
CATHOLICA
RUŽOMBEROK

25	Ieva Tondrykaitė	Mykolas Romeris University	Dział Obsługi Studentów Zagranicznych
26	Prof. Gintaras Aleknonis	Mykolas Romeris University	Dopowiedzialny za współpracę Mykolas Romeris University - Middlesex University Business and Media School,
27	Viktorija Stokaitė	Mykolas Romeris University	Centrum Zarządzania Projektami
28	Dr Katarína Markovičová	Catholic University in Ružomberok	Centrum Doradztwa
29	Dr Daniel Markovič	Catholic University in Ružomberok	Wydział Edukacji, Instytut Nauk Społecznych, Katedra Pracy Socjalnej
30	Doc. Anton Lisnik	Catholic University in Ružomberok	Wydział Edukacji, Instytut Zarządzania
31	Doc. Ľubica Černá	Catholic University in Ružomberok	Instytut Międzydiscyplinarnych Studiów Środowiskowych
32	Dr Anna Diačiková	Catholic University in Ružomberok	Wydział Edukacji, Instytut Zarządzania
33	Mgr Lucia Kravčáková	Catholic University in Ružomberok	Biuro Współpracy z Zagranicą
34	Dr Peter Kravčák	Catholic University in Ružomberok	Wydział Sztuki i Literatury, Instytut Dziennikarstwa
35	Dr Janka Majherová	Catholic University in Ružomberok	Wydział Edukacji, Instytut Informatyki
36	Marta Batorczak-Żuchowska	Politechnika Lubelska	Biuro Wymiany Międzynarodowej
37	Magdalena Goździk	Politechnika Lubelska	Biuro Wymiany Międzynarodowej
38	Małgorzata Wojcieszek	Politechnika Lubelska	Biuro Wymiany Międzynarodowej
39	Dr Jakub Olchowski	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej	Wydział Politologii
40	Magdalena Szczurek	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej	Biuro ds. Obsługi Studiów i Studentów Zagranicznych
41	Urszula Wojtczak	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej	Biuro ds. Kształcenia
42	Dr Witalij Rosowski	Katolicki Uniwersytet Lubelski	Sekcja Obsługi Kandydatów i Studentów
43	Dr Urszula Czyżewska	Katolicki Uniwersytet Lubelski	Sekcja Projektów Międzynarodowych
44	Dr Tomasz Sieniow	Katolicki Uniwersytet Lubelski	Dział Obsługi Badań i Rozwoju Uniwersytetu

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
W LUBLINIE

MRU
MYKOŁO ROMERIO
UNIVERSITETAS

UNIVERSITAS CATHOLICA
RUŽOMBEROK

45	Marcin Chrapowicki	Urząd Miasta Lublin	Wydział Projektów Nieinwestycyjnych
46	Maciej Zaporowski	Urząd Miasta Lublin	Wydział Strategii i Obsługi Inwestorów
47	Marta Jędrych	Urząd Miasta Lublin	Wydział Projektów Nieinwestycyjnych

Erasmus+

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Erasmus+